

Zadanie 24 Analiza zdolności przystosowawczych i rozwojowych pszczoł linii hodowlanych M Augustowska, M Północna i M Kampinowska do warunków środowiskowych, z uwzględnieniem w szczególności cech rozwoju, plenności, zimotrwałości i odporności.

Linia M Kampinowska jest jedną z linii pszczoł rasy środkowoeuropejskiej, której naturalnym siedliskiem jest Puszcza Kampinowska. Jest to obszar zwartych kompleksów leśnych oraz duże obszary pozbawione drzew i ubogie w rośliny atrakcyjne dla pszczoł. W 2025 roku zbiory miodu przez pszczoły tej populacji wynosiły 5,9 kg. W pracy hodowlanej wartość cech takich jak rojliwość, nie odbiega od lat poprzednich. W 2025 roku stwierdzono spadek agresywności pszczoł linii M Kampinowska, około 20% rodzin uznano za łagodne i nie zanotowano rodzin o wzmożonym instynkcie obronnym. Pszczoły tej linii łatwo wchodzi w nastrój rojowy, ale reagują na podstawowe zabiegi przeciwojowe, takie jak usuwanie mateczników, miseczek matecznikowych i dodawanie plastrów z węzą. W 77% przypadków stwierdzono suchy zasklep zapasów. Badana linia pszczoł jest jedną z mało popularnych wśród pszczelarzy pszczoł rasy środkowoeuropejskiej, a zmienić to może postęp hodowlany w zakresie badanych parametrów, szczególnie w odniesieniu do niekorzystnych i bardzo trudnych warunków środowiskowych w miejscach ich utrzymywania.

Linia M Augustowska jest jedyną w Polsce linią pszczoł rasy środkowoeuropejskiej, utrzymywaną na terenie Puszczy Augustowskiej. Bardzo cenną i charakterystyczną cechą tej populacji jest dobra zimotrwałość. Badania prowadzone w 2025 roku wykazały, że rodziny są dobrze dostosowane do surowych warunków środowiskowych Puszczy Augustowskiej. Pszczoły tej linii zgromadziły średnio 11,8 kg miodu z pnia, co jest bardzo dobrym rezultatem biorąc pod uwagę trudne warunki środowiskowe w miejscu ich utrzymywania. Pszczoły M Augustowska charakteryzują się gwałtowną reakcją na ingerencję w gniazdo rodziny podczas przeglądów, ale w przypadku pracy z użyciem dymu uspokajają się. Wyniki badań wskazują na to, że w prowadzonych pracach hodowlanych z sukcesem utrwalane są cechy użytkowe, jak i behawioralne, co może zachęcić pszczelarzy do utrzymywania tej unikatowej linii pszczoł. Charakterystyczną cechą pszczoł rasy środkowoeuropejskiej jest suchy i biały zasklep zapasów na plastrach ale w 2025 roku nie odnotowano rodzin zasklepiających plastry w ten sposób. Ponad 98% rodzin zasklepiła plastry na półmokro co może być związane z większymi i intensywniejszymi pożytkami niż w latach ubiegłych.

Linia M Północna to unikatowa populacja pszczoł rasy środkowoeuropejskiej, utrzymywana w naturalnych warunkach klimatyczno-pożytkowych północnej Polski. Badania przeprowadzone w 2025 roku wykazały, że rodziny tej linii charakteryzuje dobra zimotrwałość i rozwój wiosenny. Miodność pszczoł M Północna w roku 2025 sięgała średnio ponad 15 kg. Biorąc pod uwagę fakt, że pszczoła ta zasiedla miejsca ubogie w pożytki pszczele, osiągnięcia te były bardzo dobre. Tak duże pożytki w bieżącym roku, najprawdopodobniej wpłynęły na sposób zasklepiania plastrów, blisko 96% rodzin zasklepiło na półmokro. Stwierdzono także, że pszczoły badanej populacji należą do pszczoł nieco agresywnych, ale atakujących z przyczyn uzasadnionych. W 2025 roku pszczoły linii M. Północna były bardzo ruchliwe, sphywały w dół, ale nie tworzyły „gron”, zachowanie takie obserwowano w 95% badanych rodzin pszczelich.